

PRIMORSKI LIST.

Poučen list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

„Vse za vero, dom, cesarja!“

„Primorski List“ izhaja 5 in 20 dan vsakega meseca;
ako je ta dan praznik, izide dan poprej.
Velja za celo leto 1 gld., za pol leta 50 novč.

Uredništvo in upravništvo mu je v Trstu,
Via Montuzza št. 3. — Nefr. pisma se ne sprejemajo.
Rokopisi se ne vračajo. — Cena za inserate po pogodbi.

Tečaj l.

V TRSTU, dne 20. februarja 1893.

Št. 4.

Ob svečanej škofovski petdesetletnici sv. očeta papeža Leona XIII.

dne 19. januarja 1893.

Od pokrajin, kjer solnce zjutraj vzhaja,
Do krajev, kjer na večer gre v zaton,
Veselje novo narode navdaja
Glaseč se: „Slava večna Ti, Leon!“

Veselja glas iz Rima to oznanja
Svečanost redko v daljni, širni svet:
„Pretekla višjega pastirovanja
Leonu vrsta petdeset je let.“

Spomin sladak **mladenču** leta mlada,
Ko s cvetjem slednji je korak nastlan,
Izgine rano pa za nado nada,
Kadar v viharni svet je **mož** poslan.

Družini glava je, soseski oče,
Zaupno pravijo mu: „naš gospod“.
Prezirati koga mu ni mogoče;
Ponos njegov je zadovoljen rod.

Še več, če mu maziljena je glava,
Če črede je izbrane poglavar;
Tu ni podana mu posvetna slava,
Služabnik on je. — Večni gospodar.

Pastirska leta, breme so na rami
In jarem, kateri žuli noč in dan,
Napolnena mu kupa je solzami,
Ki jo izpiti mora mož srčan.

Premagal srčni Lé v je vse zapreke,
V Gospoda službi mož je osivel,
Zato ga venčal venec bo na veke,
Plačilo večno gori bo prejel.

On oče naš je, Leon oče sveti,
Vesoljne cerkve verni poglavar.
Ki vse v ljubezni naš želi objeti,
Pastir najboljši čredi on vsikdar.

Raduj, veseli te godú očeta
Po širnej zemlji slednji kristijan;
Naj zanj puhti v nebo molitev vneta
Ki škofu mu zasvetil — zlati dan. M. Š.

Cerkev in šola.

Na Angleškem in ne pri nas.

Narodna zaveza katoliških učiteljev Velike Britanije imela je pr. l. shod. Vdeležencev je bilo 712.

Predsednik Corigan je mej drugim rekel: Ta konferenca ima dokazati, da smo mi učitelji s telesom in dušo vdani svojemu poklicu, mladini, da smo tudi ponosni na zastavo vere katoliške. Politiko našo in naše težnje bode določeval le prapor katoliši. To je ravno vzrok, zakaj se nismo pripojili „Učiteljskemu društvu“ ki je zgolj narodno. Mi pripoznavamo neizogibno potrebo čisto katoliških šol. Z njo je združen tudi naš blagor. Za katoliško šolo moramo se bojevati do zadnje kaplje, bodi da je naše gmotno stanje slabše od drugih . . . Ni boljše straže, kaker zbor jednomislečnih odločnih vernih učiteljev, kateri delujejo neutrujeno in vedno v soglasju z dogmami katoliške vere.

Kakor kaže naslov, se to ni dogodilo pri nas, saj katoliška (!) Avstrija ne potrebuje takih določb (?) to se je dogodilo le na protestantskem Angleškem! Kako je umrl kralj Viktor Emanuel.

Ne le ti kmetič, tudi gospodje, tudi kralji se bojijo Boga, če so kaj krivičnega storili. To nam

spričuje tudi kralj Viktor Emanuel ki je papežu po krivici odvzel njegovo deželo l. 1870.

Znano je, da se je V. Emanuel vojskoval proti Avstriji leta 1859. Takrat pa je bil od papeža radi velikih krivic izobčen iz društva katoličanov. Vojska pa je velika nevarnost. Viktor Emanuel se je bal v razprtiji s papežem umreti. Pred vojsko tedaj piše papežu, da nema poguma iti v vojsko z nemirno vestjo. Prosi ga odpuščenja.

Drugi dokaz. Leta 1870. je ležal kralj za smrt bolan v San Rossore. V pismu je preklical vse svoje krivice. Pismo je oddal nadškofu pizenskemu.

Tretji dokaz. Leta 1878. je Viktorju res bila smrtna ura. Sam list protikatoliške italijanske vlade „Gazzetta Ufficiale“ je sporočila, da je Viktor umrl prijemši sv. zakramente. A list „Oservatore Romano“ je poročal, kar ni še nikdo upal se tajiti: „Viktor Emanuel je prejel sv. zakramente in je pripravljen prositi papeža odpuščenja za vse mu prizadete krivice.“ Vsi imamo vest — vsi bomo sojeni!

Dunaj in židje.

Mej 6175 dijaki, ki študirajo na dunajskem vseučilišču, je židov — 2035. L. 1882. je bilo mej

LISTEK.

Stoletnica smrti Ludovika XVI.

Na Francoskem je bilo pred 100 leti vse v največjem neredu. Vso državno moč so imeli v rokah brezbožni prostomišljaki in človeški krvoloki. Premehki kralj Ludovik XVI., blaga in krotka duša, je kot vjetnik zdihoval s svojo družino vred v starinskem mestnem gradu, v Templu. Ta močna zgradba je bila nekdanj lastnina redovniško-vojaškega reda templarjev vitezov. Leta 1314 je pohlepni lakomnik kralj Filip Lepi dal po krivem obdolžitvi one viteze najgrših in najostudnejših hudodelstev; višega glavarja Jakoba Molaja s 54 vitezi vred je dal na gromadi sežgati. A malo časa je užival ogromno premoženje templarjev, katero si je bil prilastil. Še tisto leto je umrl. Mnogi nasledniki Filipovi so jako potratno in nenravno živeli vsi do očeta vjetnikovega Ludovika XVI. Zaradi mnogih pregreh svojih pradedov je tedaj Ludovik XVI. moral hudo trpeti.

Dne 16. januarja 1793. je rovarska narodna skupščina (konvent) svojega kralja, kateremu sedaj niso drugače rekli kot Ludovik Kapet (Capet), na smrt obsodila. V zboru je bilo 721 poslancev in od

teh je oddalo svoj glas za brezpogojno smrt 361, neki so bili za odlog, drugi za pregnanstvo. Celó sorodnik kraljev, vojvoda Orleanski Filip Egalité, je glasoval za smrt. Ko je nekdanji minister in zvest služabnik Ludovikov prinesel kralju smrtno oznanilo, je klečé pred njim ves v solzah komaj izrekel, kaj se je zgodilo. Mirno in dostojno je Ludovik poslušal svojo obsodbo; najbolj ga je v srce žalilo, da je celo vojvoda Orleanski oddal smrtni glas.

Dasi je prosil Ludovik tri dni odloga, da se bolje na smrt pripravi, — svojo lepo krščansko oporo je bil spisal lastnoročno že na Sveti dan (25. decembra) 1792. — Niti te prošnje s početka niso vslišali, vendar so mu dovolili poslati po katoliškega duhovnika, in da se sme posloviti s svojo rodbino, katere ni več videl od 14. dec. 1792. Ko je stopil pred nje, objeli so se prisrčno drug drugega in dolgo od velike, silne žalosti niso mogli niti besedice spregovoriti, a naposled vtille so se jim solze po obrazu, in tako glasno in milo so jokali, da bi se mrtvemu kamenu smilili, in da je skozi debelo zidovje na ulico bilo slišati njih jok. Ko jim je malo odleglo so se po krščansko tolažili in ostali so skupaj celo uro. Huda je bila ločitev, in kralj je obljubil, da preden ga odpeljejo na morišče, bode še enkrat prišel se posloviti. Sinček, osemletni Ludoviček bi bil svojega očeta kaj rad rešil, zato je

tistimi, ki se uče zdravilstva, več židov kakor kristijanov; na vsakih 100 je bilo 51 židov. (Zdravniki so menda najbolje plačani) — Istega leta je bilo mej 681 dunajskimi advokati 394 židov! Še hujše se kaže, da bo v prihodnje; zakaj mej 560

ki se pripravljajo za advokatski stan, je židov nič manj kakor 510!

Židje pa so zagrizeni nasprotniki krščanstva. Avstriji bodo kmalu kakor ostali Evropi židje pravico določevali.

Politični pregled.

Domače dežele: Trud Taaffejev za osnovanje vladne večine v državnem zboru se je izjalovil. Z vladnim programom ni razun oficijoznih nihče zadovoljen. V Hohenwartovem klubu nasprotuje mu češko konservativno plemstvo osobito zaradi odstavka o dualistiški uredbi države, češka narodna skupina očita novemu programu nespoštovanje do vseh narodnih teženj, nemški konservativci so proti programu, ker se v njem zahteva, da naj umaknejo versko politična vprašanja in naj v zakonodajna razpravljanja ne pridejo vprašanja, tikajoča se spremembe državnega šolskega zakona. Jugoslovani nasprotujejo posebno zaradi točke o „narodni posesti“, o katerem reče Suklje, da je pojem „narodna posest“ preobsežen in da bi se moralo razločevati med narodno posestjo v pravnem zmislu, in narodno posestjo, katera djansko obstoji. Zato je Hohenwartov klub enoglasno sklenil, da obžaluje, da mora izreči najresnejše pomisleke proti posamičnim točkam in da nima povoda premeniti stališča svojega nasproti vladi. Tudi nemška levica in poljski klub sta odklonila brezpogojen pristop k večini po takem programu. — V državnem zboru posvetujejo in sklepajo najprej o proračunu. Žid Kronawetter zahteva, naj se uvede v šole mesto krščanske, državljanska morala brez dogmov, ki bi se bojda opirala le na kazenski zakon, zapore in vislice. Hauck je povedal, da je sedaj na Dunaju 394 židov odvetnikov. Morsey pravi, naj se cerkvi vrne, kar se jej je vzelo pod cesarjem Jožefom, ker so dotično premoženje ustanovitelji zapustili za gotove verske namene in potem se bo skrb za bogočastje moglo prepustiti verskim občinam. Poslanec Robič v izvrstnem govoru toži, da so se bremenena za ljudske šole tako povečala, da jih prebivalstvo komaj zmaguje, — da ima šolski zakon glavno napako, ker se pri njega sklenitvi ni oziralo na verske potrebe, in katoliško prebivalstvo po vsej pravici zahteva, da njega otroke poučujejo katoliški učitelji; kjer šole niso na verski podlagi, so vedna nasprotja in slednjič šiba žalostne šolske razmere za Slovence v Gorici in na Koroškem. Taaffe je na tri interpelacije poslanca Spinčiča odgovarjal, pa nič kaj ugodno.

V *hrvatskem saboru* interpeliral je poslanec Jakčin vlado radi kateheta dr. Frankla, ki je bil odpuščen iz službe, ker

je kot katehet svojim katoliškim dijakom prepovedal hoditi v pravoslavno cerkev in kot župni upravitelj ni dopustil, da bi se pravoslavnim zvonilo v katoliški cerkvi in zato so ga tožili pravoslavni, češ, da je neznošljiv.

Povodom škofovskega jubileja sv. Očeta odpošljejo posebne poslance cesarja avstrijski in Nemški, kraljici španska in angleška, kralj saksonski in bavarski princ regent in tudi sultan.

Sv. Oče papež čestitali so telegrafično Hohenwartu prigodom 70letnice, in mu podelili apostolski blagoslov.

Vnanje dežele: Na *Laškem* iščeje in zapirajo sleparje, ki so si pri „Banca Romana“ in podružnicah neopravičeno polnili žepe, ne iščejo pa uzroka, zakaj so mogoče take sleparije. Boje se, da bi morali priznati, da so s preganjanjem Bega in božje postave izgnali poštenost in da so z oropanjem papeža prvi dali vzgled, katerega drugi le prenatanko posnemajo. Colajanni je ponovil predlog, da bi posebna parlamentarna komisija preiskavala razmere pri bankah; ta predlog se je odklonil z veliko večino, ker se zbornica boji, da bi komisija utegnula na dan spraviti stvari, ki bi sedanji vladni stranki ne bile niti v korist, niti v čast!

Franosko. Tam vedno še straši panamska sleparija. Nekaj prvih glav so že obsodili, drugi pridejo še na vrsto. Prav je rekel v zbornici Le Prevost de Lucanay, da se je odpravila vera, prestol, uravna načela in ostal denar, ki vse vlada.

Na *Ruskem* je vlada dovolila, da se povodom papeževskega jubileja smejo pobirati po Rusiji darovi in podpisavati adrese, ki naj se pošljejo v Petrograd vladi, ki bo vse diplomatskim potom dalje odpravila. — Delala se bo sibirski železnica, dolga 10.000 vrst in bo stala okoli 150 milijonov rubljev.

V *Angleški* zbornici predložil je Gladston zakon o samoupravi Irske. Vstanovi se zakonodalni svet in zakonodalna zbornica v Dublinu. Vodja irske stranke, Mac Karlhey, izjavil se je, da bodo Irci glasovali za predlog.

otrok planil na dvorišče in od strahu in žalosti prevzet je vpil: „Pustite, oj pustite me vun, da grem ljudi pregovoriti, da ne dovolé smrti očetove!“ — Toda vse zastonj.

Spovedal je Ludovika katoliški duhovnik, ki ni bil prisegel na republikansko ustavo, Edgevort de Firmont. Do pozne noči sta bila skup in naslednji dan zgodaj zjutro ga je obhajal. Rad bi bil videl še enkrat svojece, da se od njih poslovijo, toda spovednik mu je to odsvetoval, in Ludovik ga je slušal spomnivši se prežalostnega prizora na prejšnji večer. Bilo je 21. januarja 1793. malo pred 9. uro se odpró vrata Ludovikove ječe, in poveljnik Santerre z oboroženimi stražarji stopi notri. „Samo trenotek še!“ prosil je kralj, pokleknil, ter se v pobožni molitvi Bogu priporočil, ter od svojega spovednika prejel sv. blagoslov. Pred Templom je čakala kočija, v katero so se vsedli kralj s spremstvom spovednika in dveh orožnikov, Santerre pa je zajahal konja. Na ulici, koder so se peljali, je bilo vse polno vojakov z nasajenimi bodali in nabitimi puškami, v štirih vrstah so bili nastavljeni na vsako stran ulice, na vogalih so zaradi varnosti, da ne bi se kedo predrznil kralja rešiti, nastavili topove. Za vsem je jahalo krdelo konjиков. Sicer je bilo tiho po ulicah, vsa okna zaprta, nebo oblačno, vreme zimsko mrzlo.

Ob 10. uri dospejo do trga Ludovika XV. Na sredi je stalo daleč po rudečebarnih sohah vidno morišče in na njem ona strahovito ostro nabrušena sekira, imenovana giljotina. Okoli in okoli je bilo nameščenih 15.000 vojakov, nekaj konjиков in nekaj pešcev. Vso pot je kralj molil iz molitvenika (breviarija) svojega spovednika Edgevorta. „Tukaj smo!“ reče kralj in mirno izstopi iz voza, pade na kolena pred svojega duhovnega očeta in ga prosi za poslednji blagoslov. Trije rabeljni pristopijo in hočejo kralja sleči, pa on tega ne dovoli, nego si sleče sam vrhno suknjo. Ko mu hočejo roke zvezati, jih Ludovik ponosno sune proč in reče: Kaj mene vezati, tega ne trpim! in vpré svoj pogled na spremeljajočega spovednika. Ta prigovarja kralju: Sire (svitli gospod) s tem zaničevanjem bodete še podobni našemu Zveličarju, ki bode kmalu vašo obilno plačilo! Kralj povzdigne oči k nebu rekoč: Da! njegov zgled mi pomaga, da tudi to osramotenje pretrpim. Podá voljno roke rabeljnu, da naj jih z robcem zveže in: Storite, pravi, kar hočete z menoj, izpil bom kelih do grenkega dnišča! Na to mirno stopa na morišče, Edgevort ga podpira. Ko je na podu, se obrne k bobnarjem, da naj prenehajo in izgovori proti množici z močnim glasom te besede: „Francozi! umrl bom sedaj, po krivici obdolžen velikih zločinov, zaradi katerih ste me ob-

Narodno gospodarstvo.

O novem denarju. nam je poslal prijatelj ta-le spis: Novo leto prineslo nam je nov denar. Od novega leta naprej imeli bomo v Avstriji mesto goldinarjev in krajcarjev — krone in vinarje. Da ne bo delal nov denar toliko preglavice in morda tudi škode po neprevidnosti, seznaniti se moramo s potrebnim v tem oziru.

Zakaj bo vpeljan novi denar?

Sedanji papirnati denar se je po svoji vrednost-zelo spreminjal. Po novejši postavi pa bode vkupila naša vlada zlata in izkovala toliko zlatega denarja, kolikor je papirnatega v prometu (med svetom). Nov denar bo imel tedaj vrednost bolj stanovitno, kajti kdor ima zlat denar ima kos kot vine, katera bo imela gotovo svojo stalno vrednosti tudi po sto letih; papirnat denar pa zgubi lahko vso svojo vrednost. Naš sedanji papirnat denar ima zato še svojo vrednost, ker je naša avstrijsko-ogerska banka dobra in ker ni nevarnosti, da bi prišla sedaj Avstrija na „boben“. Ako zadene Avstrijo kaka nesreča, tedaj je papirnat denar manj vreden. Tako na pr. je veljal papirnat goldinar v nesrečnem vojnem letu 1866. 75 kr., l. 1859. pa 66 kr., l. 1811. pa le 12 kr. Sedaj pa bo imel nov denar vedno svojo vrednost, tudi ako zadene Avstrijo največja nesreča.

Kakšen bo nov denar?

Nov denar bi moral biti ves zlat, ali ker nimamo toliko zlata, bode nov denar tudi srebrn, iz nikla in iz bronca.

Iz zlata bo: 10 kron ali 5 gld., 20 kron ali 10 gld.; iz srebra bo: 1 krona ali 50 kr., pol krone

ali 25 kr.; iz nikla bo: 20 vinarjev ali 10 kr., 10 vinarjev ali 5 kr.; iz bronca bo: 2 vinarja ali 1 kr., 1 vinar ali pol kr.

Sedaj lahko plačujemo v goldinarjih in v kronah. Srebrni in papirnati goldinarji ostanejo še vedno v prometu, kasneje pa vdobimo mesto sedanjega papirnatega denarja nov zlat in srebrn denar, in tudi boljši nov papirnat denar avstro-ogerske banke.

3. Ali nam bodo prodajalci vsled novega denarja prodajali dražje ali pa nas celó goljufali?

Nikakor! Sedaj bomo plačevali ali z novim ali starim denarjem, kakor bomo hoteli. Ako vkupiš v prodajalnici za 1 gld. blaga, daš 1 gld. ali pa 2 kroni; za žemljo, kruha si dal popred 2 kr. sedaj daš 4 vinarje itd. Da vdobimo tedaj iz goldinarjev in krajcarjev nov denar v kronah in vinarjih, množiti moramo goldinarje in krajcarje z 2.; na pr. v žepu imam 1 gld. 17 kr. sedanjega denarja; koliko je v kronah? Odgovor: 1:17 krat 2 je 2:34 kron t. j. 2 kroni in 34 vinarjev.

V davkarijah, hranilnicah, posojilnicah ostane vse pri starem. Plačevalo se bo v goldinarjih in v kronah. Sčasoma se vse preračuni na novo veljavo.

Iz tega razvidimo, da z novim denarjem ne bo takih težav, kakor bi si kedo mislil. Slepjarjev se bode treba varovati, dokler se ne seznamimo z novim denarjem. Nov denar pa spozna vsak kmalu, Bog daj le, da bi ga vsak naročnik „Primorskega Lista“ dosti imel in ga obračal v dobre namene!

Razne novice iz slovenskih krajev.

Iz Kobarida. Pri nas razdelilo se je občinsko premoženje že v mnogih občinah. Ostale občine tudi premišljujejo, ali bi bilo boljše razdeliti ali pa

pustiti, kakor je. Za nas, ki imamo že vsak svoje dele, je to velika dobrota. Kajti zdaj obdelujemo veliko rajše in tudi vemo, za koga se potimo. Toliko

sodili, odpuščam vsem, ki so krivi moje smrti, a prosil bom Boga, da Francoska nikdar ne bi trpela zaradi krvi, ki jo boste zdaj prelili! Ti pa nesrečni narod! . . . Dalje mu ne puste govoriti, ker poveljnik Santerre prileti ves besen in ukaže bobnarjem na vso moč bobnati. Ob enem zgrabijo rabeljni kralja in ga položijo na giljotino. Spovednik še enkrat podeli kralju sv. blagoslov, ter mu po nekih sporočevalcih pošepne na uho: Sin svetega Ludovika, povzdigni se v nebesa! Sekira loputne in odskočila je glava 38letnega kralja Ludovika ob 11. uri predpoldne, dne 21. januarja 1793. Rabelj je pobral glavo in jo pokazal krvoločni druhali, ki je divje zahrumela: Živijo narod! Živela republika!“

Tako je končal blagi in pravični Ludovik XVI. Dva odpadla duhovnika sta mrliča brez krste zakopala, a zdivjana pariška druhal je okoli nju rajala in plesala.

Kraljica Marija Antonieta pa je v temnici zdihovala in molila. Dne 1. julija 1793. so ji strgali s silo iz naročja nje sinčeka, ter ga izročili besnemu častilecu Maratovemu, pijancu črevljarju Simonu, da ga polagoma s trpinčenjem in lakoto umori. Samo še enkrat je videla kraljica svojega popred ko angeljčeka lepega otroka, ko ga je pijani črevljar po stopnicah pred seboj podil, strašno preklinjal in ga s pestmi bil. Se vé, da je sedaj

otrok bil ves prepađen, bled, in objokan. Ta prizor je kraljico tako prevzel, da se je v nesvesti na tla zgrudila. Čez mesec dni so tudi njo utaknili v temnejšo zatohlo luknjo. Tu je medlela revica, in ker ji niso dali obleke da se preobleče, je skoro ž nje scepala. Edina tolažba ji je bil katolišk duhovnik, ki je skrivaj k nji zahajal, jo spovedal in obhajal.

Prišel je dan rešitve tudi za kraljico. Trpljenje silno je vso spremenilo, da je bila kakor nadzemeljsko bitje, popolnoma vdana v voljo božjo. O poludne dne 16. oktobra 1793. so peljali tudi Marijo Antonieto na morišče. Nje lasje, dasi je imela šele 37 let, so bili snegobeli od toliko prestane neznanske žalosti. Ko so jo peljali mimo hiše, v katerej je stanoval katoliški duhovnik, se je, kakor je bilo dogovorjeno, pripognila in se zvezano roko prekrižala, ker jej je duhovnik skozi okno podelil sv. blagoslov. Vsa pomirjena je bila sedaj, in nebeška miloba jej je svetila na obrazu. Na morišču je še srčno molitvico opravila in zgovorivši v slovo: „Z Bogom, še enkrat z Bogom, otročiči moji, zdaj grem k očetu! je podala vrat — sekira je padla, in odletela je lepa glava nesrečne kraljice Marije Antoniete. Iz tisoč grl zahrumi divji vsklik: „Živela republika!“

dela imamo, da nam še delavci primanjkujejo. Zdaj nam ne pride niti na misel Bosna ali Amerika, kjer edino, kakor se navadno sodi, čaka sreča na naše ljudi. Bosno in Ameriko imamo zdaj tukaj doma. Sadje- in živinoreja bota pri nas zmirom bolj napredovala. Ker imamo že zdaj obilno sena, zamo-remo rediti tudi več živine. Ker imamo več mleka, moremo ž njim mlekariti in s pridelki kupčevati. Zato se množijo mlekarne, ki razpečavajo na vse vetre mnogo masla. Sir pa ne gre tako. Upanje imamo, da bo vedno boljše.

Miren pri Gorici. Tukajšnje „Katoliško delavsko društvo“ vrlo napreduje. Veselica 5. t. m. je pokazala, kako daleč za njim so dnuge zaspane čitalnice. Mislim, da sta č. g. kaplan Leban in g. nadučitelj Vodopivec za ves trud z vspehom obilno poplačana. Posebno lepo se je igrala igra: „Svoji k svojim“. Šaljivi prizor: „Piskrovezec“ je bil mej vsemi točkami najbolj dovršen. Iz govora vlč. g. župnika smo izvedeli, da je to društvo zaslovelo že po vsej Sloveniji in da so tudi druge občine osnovala taka društva. Bog jih živi! Dalje so vsi delavci in delavke pazljivo poslušali g. župnika, kako naj bi stariši in otroci bili pri delu složni, da bi šlo vse na jeden kupček in da bi kupček spremenil se v kup. Navadno se sinovi odcepijo od starišev, kakor hitro se v rokodelstvu dobro izučijo, ali pa jim dajajo le kaj malega za jed — drugače pa vse zapijejo. Na drugi strani, naj bi pa tudi stariši pazili na vsak krajcar, da bi otrokom, ko stopijo v zakon, kaj pomagali. Govor so vsi navdušenim „Živijo“ sprejeli.

Da se društvo izogne napadom tistih surovih pobalinov, ki imajo le po noči svojo moč, bi bilo dobro, da prireja svoje zabave bolj po dnevu in ne po noči. Zeleti je tudi, da bi se v vabilu bolj po domače napovedala ura, ko se veselica začne: ne o pol šestih, ampak o petih in pol.

Od Kozine smo dobili dopis, ki deloma spada v narodno gospodarstvo, zato ga tu priobčimo.

Mrzla burja brije po naših tže redko z drevjem poraščenih hribih, ko se nekega jutra zgodaj podam pogledat Trst.

Hitro stopam — kolikor se dá po slabi — vse razvoženi poti, po kateri naši ubogi trpini — Brkini vozijo težko obložene vozove drv v mesto na prodaj. Ko pridem v ravno na veliko cesto, pridružim se vozniku — voščim mu dobro jutro, na kar mož prijazno odzdravi z „Bog daj!“ Zdaj smo pa že na boljšem, pravi voznik drvar, ter sili svoja slaba voliča k hitreji vožnji. Koliko pa dobite za tak voz drv v Trstu — vprašam moža. Ej malo — da še za trud ni — drva pa dam zastonj; dobro, če bom dobil za vse 20 gld., pa le pomislite, jaz in moj starejši sin sva jih napravljala 4 dni v Boronovki — potem smo jih doma s očetom razcepili in povežali, kar je zopet vzelo 3 dni dela — tri dni bom z živino na poti predno prodam — če bo kaj kupčije — mraz je — mislim vendar da bo šlo srečno izpod rok.

Malo zaslužka imate pri tem, pravim jaz, ali bi pa ne bilo bolje, da drva rastejo? — Kje bo pa za davke, obutev in obleko? pri nas ga ni dohodka, katerega bi se moglo v denar spraviti kakor drva. Letine so slabe, enkrat vzama suša, drugič moča in toča, letos pa je še črv vse končal.

Kaj pa, ko bi se prijeli živinoreje — redili ovce, več in lepših goved? Poglejte kako slabe, majhne voliče imate vsi, kar vas je danes tu na

cesti. Čul sem zadnjič mesarja Poštenjaka iz M., da so se pred več leti lepi rejeni voli dobili po Brkinih — zdaj je pa vse proč. — Res je, res — moj oče so večkrat pravili, da so pred 60 leti pasli po 8 glav lepe živine — pa po 40—50 ovac je bilo pri hiši, jaz premorem pa sedaj na istem posestvu le ta dva voliča in jedno bušo, katero sem kupil s težavo na Hrvaškem.

Kaj pa je temu vzrok, da ste tako propali, da vedno peša gospodarstvo pri vas? — E kaj, slabe letine, pa veliki davki. Pa še kaj družega, pristavim jaz. Poglejte, kako doto ima B. M. katera se zdaj ženi. Ste videli v nedeljo dekleta na plesu v H. kako so bile nališpane vse po mestno — pogledajte, naše fante — nobeden več nima obleke iz domače robe. Koliko je zdaj po vaseh in ob cestah gostilnic in prodajalnic? Kdo vse to vzdržuje? Kdo drugi kupuje kakor kmet in še kako drago! Moja stara mati so tudi iz Brkinov iz trdne kmečke hiše, pa so imeli samo 100 gld. za doto in skrinjo. — Krčme pa ni bilo takrat, ko so se ženili, do velike ceste v M. nikjer nobene. Kave niso poznali, žgano pijačo so pa imeli samo za zdravilo v hiši, obleko pa vso iz domačega pridelka. Ob nedeljah ne bi šel nobeden za nobeno ceno s živino na cesto vozarit — vsako nedeljo k sv. maši, in Bog je dal srečo na polju in doma. V jeseni smo napolnili vse podstrešje s senom in listjem za steljo — iz naših vasij ni šlo toliko voz dobrega sena v Trst, smo rajši več živine redili, pa je bilo vedno po 6 lepih glav v hlevu. Ker je bila živina in stelja, bilo je tudi obilno gnoja, s katerim smo vsako leto dobro pognojili, ter je zrastle živeža za nas, za reveže in še smo toliko prodali, da je bilo za obutek in male domače potrebe. Zdaj jih je pa veliko taci, ki travo v senožeti in tele v kravi prodajo, pa za pijačo dajo. Tako pripovedujejo naša stara mati.

Med tem pogovorom prideva do križ-pota, kjer sta sedaj dve mitnici. Voznika ustavi čuvaj teh cestnih pregraj in pravi: boste plačali 8 soldov. Kmet pa pravi: Poglejte, zdaj naj si pa pomagam, nisem ne jel, ne pil, pa tu moram plačati. Brkin je res trpin. (Veselodolski.)

Iz Klanca. Pri nas je g. očitelj Anton Grahli jako nevarno obolel. Bog mu povrni kaj kmalu ljubo zdravje. Šolo oskrbljuje začasno trikrat na teden domači g. duhovnik. Vseh otrok je preko 120, kar je preveliko število za samo jedno učiteljsko moč; ni čuda, ako si človek pri toliko otrocih pokvari pljuča.

Sosedna vas Prešnica bi se rada ločila od Klanške šole, ter postavila svojo šolo v vasi, pa bo šlo težko, ker je oddaljenost od sedajne šole le pol ure — in skušnja nas uči, da Slovencem rastejo šole bolj počasi kakor gobe. Koristnije bi bilo, da se zložimo za dvorazredno skupno šolo v Klanca, kar bi nam šolska postava za toliko število otrok morala dovoliti. V edinosti je moč, ne pa če vsak na se vleče, kakor slabi voli.

Gozdna pravica nas sili saditi borovec, res prav dobra in koristna stvar, ali kje bomo pa pasli živino?! S pašo si prihranimo toliko sena — da s tem vse davke plačamo in še ostane kak novčič za vsakdanje potrebe.

Kmet brez živine je vojak brez orožja.

S Krasa. Pred par tedni so se čudni tatovi v vasi Vrhpolje najpred napili mleka v nekej hiši, v drugej hiši so ukradli podžupanu, ki je ob jednom lovski čuvaj, njegovo lepo puško dvocevko, vredno

kakih 40 gld., vse drugo so pustili na miru. Vaški načelnik ima sicer velikega lovskega psa, ki je pa menda vso noč spal, da se ni oglasil. Bržkone so tatovi vzeli puško, da bi se lažje branili, ako bi jih kdo hotel napasti. Dalje so iz neke tretje hiše odnesli vse klobase z drogom vred, na katerem so bile obešene. To se je moralo goditi menda ono dobo od 11—12 po noči, kedar ljudje najtrdnjše spé. O tatovih ni še sledu, ko oni drog na katerem so bile obešene klobase. Našli so ga drugo jutro na ulici, ki pelje iz Vrhovelj proti Opčini in Trstu. Sedaj ko ljudje prašiče koljejo in mesnino po kuhinjah suše, jim je treba pozornosti, da si kaki „dolgoruki“ uzmoviči ne prilasté, kar jim ne gre.

V Čepovanu je priredila Katoliška-politična čitalnica na Svečnico zvečer pošteno, podučno in šaljivo veselico. Pelo se je, deklamovalo, govorilo in pogovarjalo (pogovor: „Svoji k svojim“ iz kalendarja). Smejati se je smel vsakdo kolikor je hotel, le počiti od smeha se ni smelo. F.

Iz Tolminskega se nam piše, da je bila dne 9. in 10. jan. v Libušenjski županiji volitev novega starešinstva. Za prvenstvo ste se borili dve enako močni stranki. K volitvi prišli so skoraj vsi volilci — v II. raz. prav vsi. V III. razredu zmagala je županova stranka s 3 glasovi. V II. razredu tudi županova s 34 glasovi proti 33, a v I. nasprotna stranka, toda le s tem, ker sta 2 volilca od županove stranke zadnji čas pobegnili v nasprotni tabor, baje radi tega, ker nista bila na „listi“. Pritožili ste se obe stranki, ena zoper pooblastila v III. raz., druga pa radi načina volitve. Volitve bile so že enkrat ovržene, in . . . v tretje gre rado. Kakor sodijo veččaki, morajo biti tudi te ovržene, če je še kaj pravice.

Iz savinske doline (Štajersko). Sibirska zima hudo razsaja. Že za novo leto smo dobili veliko snega, tako da so bile naenkrat vse ceste in vsi poti zadelani; in morali so pridno vlačiti snežno oralo, da so bile zopet steze proste. Vino je bilo v nevarnosti, ki je tu pa tam zmrznilo ter posodo razgnalo. Trpeli so tudi zimski pridelki v mrzlih shrambah. Pa oglasil se je jug, in že smo mislili, da nas kmalu zapusti ta nepridiprav zimski. Pa žalibog, uresničil se je pregovor: Ako na svečnico poprej od kapa kane, kakor od sveče, še bo ena zima. In res, zima se je povrnila in zapodila jug. Vinogradniki in sadjerejci se zelo bojé za trte in sadno drevje, ki je še edini pripomoček za ubogega kmeta. Zdaj, v tem času, ko je začela vinska trta hirati, je edino še sadje, ki prinese kmetu potrebnih novcev. Tu pa tam že tudi pri nas pridno sadijo v zapuščene vinograde ameriške trte, in pokazal se je velik uspeh. Dal Bog, da bi se vsi vinogradniki poprijeli teh trt in bi pridno sadili sadno drevje, da bi ne bilo toliko pomanjkanja pri naših kmetih. To . . .

Od nekod. V št. 2. Primorskega Lista“ na strani 14 bere se: Malemu semenišču v Gorici je daroval 100 gld., nekdanji njegov gojenec č. g. Stepančič itd. Besede: nekdanji njegov gojenec treba nekoliko popraviti. Č. g. France Stepančič bil je že 28. avgusta 1859. v mašnika posvečen, malo semenišče se je pa še le s šolskim letom 1858. odprlo na prizadevanje nepozabnega prevzvišenega knez nadškofa Andreja Gollmayr. Ta malenkostna pomota daje mi povod, da napišem par vrstic o ustanovitvi zavoda.

Z ustanovnim pismom dne 2. maja 1636. zagotovil je grof Janez K. Verdenberg hrano in obleko

24 mladeničem, ki so se uzgojevali pod vodstvom očetov jezuitov v Gorici. Red očetov jezuitov prenehal je v Gorici dne 21. junija 1773. in ustanovo so spremenili v zalog (fond) za 24 štipendijev po 120 gld. na pet let najbolj vrednim dijakom Goriskega gimnazija. Skoz 80 let je oskrbovala te štipendije državna uprava; vlada je tudi 8 izmed teh štipendijev gimnazijskem dijakom podeljevala, ostalih 16 pa je oddajal vselej dedič in pravni naslednik ustanovnikov.

Uže ranjki prvostolni prošt, baron Avguštín Codelli, ki je bil po smrti nadškofa Lušina kapiteljski vikarij, bil je dosegel od presvetle cesarice Marijane Pije znesek 10.000 gld. da bi se napravila v Gorici mladenšnica. Kot nekdanjemu svetovalcu pri primorskem guberniju v Trstu (od 21. junija 1836. do 1845. l.) znan je bil ranjkemu prevzvišenemu knez nadškofu Andreju prvotni namen Werdensbergove ustanove. Silil je kot nadškot nato, da naj bi ustanovno pismo zopet moč in veljavo zadobilo, in se napravil zavod enak nekdanjemu. Pridobil je za-se in za svoje naslednike pravico, podeljevati tistih 8 štipendijev, katere je nekdanj podeljeval rektor oo. Jezuitov. Dosegel je tudi, da kdor dobi štipendij — bodisi od njega ali od naslednika ustanovnikov, mora ga uživati v mladenšnici. S to važno pridobitvijo bil je obstanek zavoda zagotovljen.

Iz Trsta 9. t. m. koncertovala je v tukajšnjem gledišči Armonia gospa Nádina Slavjanska. Vse točke obširnega programa (večidel ruske narodne pesmi) vršile so se izborno, nekatere so se morale ponavljati. Prekrasno in ginljivo so se izvršile točka: „Pridi ko mně;“ nadalje „Ei Uchnem,“ ter naš „Naprej“.

Izmed cerkvenih pesmi se je prekrasno pel „Oče naš“ ki sicer ni bil na programu.

Gledišče ni bilo posebno polno; večidel so bili navzočni Slovenci in sploh Slovani, drugih narodnosti je bilo malo, se ve da, ker Nádina Slavjanska je Rusinja in nje zbor izključljivo — slovanski.

Ko je meseca decembra pret. leta koncertoval slavni Ondriček, je bilo v dvorani „Schilerverein-a“ tudi malo občinstva in zakaj? Ondriček je Slovan, prvi vijolinist v Evropi, pri naši gospodi pa ne najde milosti nihče, kdor jej ne streže z neslanimi burkami, kakoršne prihajajo iz Italije in od drugod.

V Trstu so imeli pustni veseljaki ugodno vreme za svoje burke. V torek je bilo nekda na korzu 378 kočij, v katerih se je vozila tržaška gospoda večinoma ženskega spola, ki se menda le na ogled postavlja. Seveda so dobile nekatere v dar dragocene šopke cvetlic. Tudi za „confetti“ se je potrosilo mnogo denarja. Nekaj gmotnega dobička imajo od tega izvoščeki in prodajalci cvetlic in konfektore, sicer pa je to zavržen denar, s katerim bi se marsikatera revna družina mnogo časa preživela. Pa mora že tako biti: bogatin razsiplje, revež strada. Ni treba omenjati, da je bilo vse tri dni mnogo šem po mestnih ulicah, zlasti po noči, in pa da se je po glediščih na vso moč plesalo do ranega jutra tudi na pepelnico; pa za cerkveno zapoved se ti ljudje tako ne zmenijo; saj so tako polni pustnega veselja, da morajo še celo pepelnično sredo pusta zakopavati. No pa začel je resni postni čas, v katerem bo marsikdo teh pustolovcev obžaloval, kar je o pustu zagrešil, da le ne bo prepozno! Obžalovanja vreden pojav je tudi, da se skuša poostriiti sovrašтво med raznimi v Trstu bivajočimi narod-

nostmi po neumestnih pesmih, katere prepeva sedaj navadna druhal po mestnih ulicah, kakor je ona, v katerej je med drugim rečeno, da v Trstu se govori sama italijanščina, kar je prvo očitna laž. Drugič pa žaljivo za vse neitalijanske narodnosti v Trstu. Ker se je ta pesem pojavila tudi v nekem tukajšnjem gledišču, so tam navzoči Nemci demonstrativno zapustili gledišče, in prav so storili.

V Čepovanu voljen je predsednikom čitalnice č. g. župnik Fabjan.

Pravičnost nasproti Slovencem. V Gorici sprejela je mestna laška gosposka soglasno predlog: V Gorici ni potreba ustanavljati novih slovenskih šol. Glejte pravičnost Lahov nasproti Slovencem. Govorila je Gorica, a govoril bo tudi deželni šolski svet, kojemu so takoj sporočili soglasno sprejet predlog. Učni minister je odgovoril poslancu Robiču dne 8. februarja v državnem zboru, ko mu je očital mlačnost v izvršbi in osnovi slovenske ljudske šole za slovenske otroke v Gorici tako-le: „Gledé šole v Gorici za slovenske otroke sé slovenskim učnim jezikom omenjam, da je učno ministerstvo vse storilo, kar je v ta namen potrebno, da napoti deželni šolski svet v Gorici k konečnemu sklepu v tej zadevi in smem reči prav zanesljivo zagotovilo, da bo ta odlok v najkrajšem času prišel.“ Bog daj!

Vojaški nabor na Goriškem. Meseca marca: Za mesto Gorica 8. in 9.; za okolico 10., 11., 13. in 14. V Gradišču 4. V Korminu 6. in 7. V Ajdovščini 16. in 17. V Kanalu 20. in 21. V Bovcu 24. V Tolminu 27., 28. in 29. V Cerknem 30. V Sežani 18. in 20. V Komnu 22. in 23. Meseca aprila: V Trziču 24., 25., 27., 28., in 29.

V Ločniku imeli so občinske volitve. Zmagala je liberalna laška stranka s 13 proti 11. Katoliška stranka uročila je priziv proti volitvam v 2. in 3. razredu. Koj potem zabolelo je tudi liberalno stranko, da je podlegla v 1. razredu in spisala je utok.

Samoumori. 4. t. m. zjutraj našli so obešenega vojaka v Gorici blizu starega pokopališča. Vzrok ni znan. — V Tolminu se je vrgel 5. t. m. Avgust Molin rodom Goričan pod most Tolminke in si zlomil tilnik. Zapustil je vdovo in šest otrok. Vera peša. Žalostno!

Iz Gorice. V nedeljo 12. februarja bil je slavnosten koncert v tukajšnjem osrednjem semenišču z govori, godbo in petjem. Navzoča so bila najodličnejša dostojanstva v Gorici. Utis bil je velikansk. Najbolj nas je iznenadil tamburaški zbor. Prevzvišeni knez nadškof podelili so navzočim apostolski blagoslov, pooblaščeni brzojavnim potom od sv. Očeta papeža Leona XIII. Gospodje bogoslovci priredili so ta koncert v proslavo petdesetletnega spomina, da je bil sv. oče posvečen v škofa.

Dne 19. februarja napravi tukajšnje katoliško društvo za Goriško slovesno akademijo, pri kateri

se bo pelo in govorilo v obeh deželnih jezikih. Potem bo godba z bakljado po mestu; pričakuje se, da bodo meščani razsvetlili svoje hiše.

Dne 13. februarja imeli so v malem semenišču pustno veselico z veseloigrama, godbo in petjem. Mlade moči se pridno urijo v petju in godbi. Dokazali so dijaki že večkrat svoje spretnosti. Hvala jim, da so nas par ur razveseljevali.

Dne 6. februarja imelo je naše katoliško društvo navadni občni shod, kakor vsako leto. Mej drugim se je sprejel predlog, da bi se sedanje društvo preosnovalo, oziroma razdelilo na dve katoliški društvi z istim programom, vsako s svojim predsednikom in odborom; eno bi bilo za slovensko stran, drugo za furlansko. Obe društvi bi v verskih in drugih načelnih vprašanjih vselej skupno postopali; v narodnih zadevah pa bi bilo eno od drugega neodvisno ter vsako skušalo s postavnimi sredstvi svoji narodnosti priboriti vsa ona prava, katera jej tičejo po naravnej postavi. Le se skupnim postopanjem nam bo mogoče, skupnega nasprotnika — liberalizem zmagati in ugnati. Nadejamo se, da bo to misel z navdušenjem sprejela duhovščina tu in tam in da bomo kot bratje delovali za sveto katoliško stvar.

Umrl je 8. febr. ob 2. popoldne kapucin o. Marko Cristofolletti, znani spovednik v Gorici, 48 let star. Pogreb je bil ob 10. uri. Sveti mu večna luč!

Imenovan je č. g. Anton Berlot, vikar na Srednjem, župnikom na Vogerskem. Čestitamo!

Neprevidnost uzrok smrti. Neka J. Mikelič iz Vološkega okraja v Istri je pustila 3letnega fantiča samega doma, ki je odprl omaro, iz nje uzel stekleničico, izpil iz nje strupeno tekočino ter kmalu potem umrl v velikih bolečinah. — Neprevidno mater so kaznovali s 3 dnevi zapore. Ne puščajte otrok samih!

Velika nesreča je zadela prebivalce otoka Zante pri Grškem; silen potres jim je 31. jan. porušil menda vsa stanovanja, da so sedaj sredi zime malo ne vsi brez strehe.

Kolika reva! Po vsej Evropi se nabirajo milodari za nesrečneže, tudi v Trstu se je že nekaj nabralo. Presv. naš cesar so jim podarili 10.000 frankov.

Umrl je v Zagrebu namestni škof Gašparič po dolgi bolezni. R. I. P.

Pozor! Na Dunaju so zasačili ponarejene bankovce po 50 gld., ki so jako podobni pravim, razločijo se pa od teh po podobi dečka, ki na ponarejenih gleda navzgor.

Predrznost. Pretekle dni so v Rupi neki predrzneži na ledeni plošči se po Vipavi vozili, pa plošča se zdubi in koj se dva potoneta v vodo, enega so komaj potegnili še o pravem času iz vode, drugi se je pa z naporom sam rešil.

Koledar za časnost in večnost.

Dne 19. svečana 1. postna ned. sv. Konrad spoz. — Sv. evangelijski pripoveduje, kako je bil Jezus trikrat skušan od hudobnega duha, katerega je naposled pognal v beg z besedami: „Poberi se satan, ker je zapisano: Enega Boga moli in njemu

samemu služi.“ Da bi si te besede dobro zapomnili kristjanje in po njih živeli, A koliko jih je, katerim časno premoženje, posvetno veselje in prazna čast več velja kakor Bog! — Minil je pust — začel je post, delajmo pokoro za grehe, da se nas Bog usmili!

21. Sv. Maksimilijan škof.
23. Sv. Marjeta Kortonska (velika grešnica — velika spokornica).

24. Sv. Matija ap.

26. Druga postna ned. Jezus se spremeni na gori Tabor pričo treh aposteljnov, ki bi bili vedno radi uživali to veselje; pa na tem svetu je kraj dela in trpljenja, ne mira in veselja.

Za 40urno češčenje je izpostavljeno sv. Rešnje Telo v Trstu v cerkvah

sv. Justa od 15—19 sveč.

sv. Ciprijana (nunski od 20—24 sveč.

sv. Jakoba 25. svečana — 1 marca.

oo. kapucinov od 7—11. marca.

sv. Antona st. od 12—16 marca.

jezuitski od 17—21 marca.

sv. Petra od 22—25 marca.

sv. Justa prve tri dni vel. tedna.

Postne pridige v slov. jeziku bodo v Trstu v cerkvi sv. Antona nov. vsako nedeljo in praznik ob 3 popoldne (mesto kršč. nauka) in vsak petek ob 6 zjutraj.

V cerkvi sv. Jakoba vsako nedeljo in praznik ob 3 popoldne (mesto kršč. nauka).

V svojem pastirskem listu govori prevz. knezonadškof goriški o petnajstletnem slavnem delovanju Leona XIII. ter pravi med drugim: „s zavestjo, ponosom in veseljem podvrzimo se papežu pred celim svetom. S takim dejanjem odgovarjamo tistim čudnim katoličanom, kateri ali s pismom ali z besedo se drznejšo soditi nauke rimskega papeža, zaničevati njegovo dostojanstvo in oblast.“

Prem. škof tržaški pa pišejo v past. listu: „Dolžnost naša je, da o tej slovesnej priliki iz dna srca izrekamo zahvalo dobrotljivemu Bogu, da je dal sv. Cerkvi v sedanjih tako zmedenih in nevarnih časih tako modrega in neustrašenega vladarja, kakoršnega občuduje ves svet v osebi častitljivega starčeka v Vatikanu, Leona XIII.“

Odbor škofovega jubileja sv. Očeta v Trstu je objavil vsopored potovanja v Rim, katerega priobčimo prihodnjč.

Raznoterosti.

Za kmete: Finančni minister naznanil je, da hoče 500.000 kvintalov soli dati za živinorejce po znižani ceni à 5 gld.

V Rim. Slovenci nameravajo posebno romanje na obhajanje petdesetletnice Leona XIII. Odhod bo 10. aprila ob 10. uri dopoldne iz Maribora skoz Ljubljano in dalje po južni železnici. Prihod v Rim drugi dan ob 4. popoldne. Nazaj se pelje vsak popotnik kadar hoče v 30 dneh in med potjo more izstopiti petkrat na Laškem, trikrat na Avstrijskem. Cena tje in nazaj za tretji razred 25 gld. Oglašja se pri gospodu Pavlinu na Marijnem trgu št. 1. v Ljubljani.

Amerikanci pripravljajo za jesen, mececa septembra katoliški shod v Čikagi z jako zanimivem in času primernim vsopredom. Obravnavali bodo o socialnem vprašanju na podlagi okrožnice sv. Očeta Leona XIII., o pravici in dolžnosti kapitala, o vboštvu in sredstvih zoper njega, o delavskih in mladenških društvih, o zlu pijančevanja, o naseljevanju in kolonizaciji, o stanu Indijancev in zamorcev v Združenih državah.

O šolskih razmerah v Trstu in Gorici bomo v prihodnjih listih posneli pogloblitve reči iz govora g. posl. Spinčiča v državnem zboru.

Za Alojzijevišče v Gorici so nabrali svatje Fr. Pavlice v Rifenbergu 11 gld. Živel!

Listnica uredništva: Gg. dopisovalce prosimo potrpljenja, zavoljo premajhnega prostora ni mogoče vsem ustreči. Prosimo pa tudi da nam blagovolijo svoje spise, ki ne spadajo med dnevne novice, prej poslati.

Družba sv. Mohora. Slovenci! 500.000 udov in črez ima ta za nas preimenitna družba sv. Mohora, — delajmo na to, da dospemo do 100.000. V nobenej hiši na Slovenskem naj se ne pogrešajo prekoristne knjige te družbe. Te knjige vam podajajo zlate nauke za dušo in telo, sezite toraj radostno po njih in marljivo jih prebirajte. En gld. na leto si vsakdo brez posebnih težav prihrani, saj se jih toliko brez potrebe zavrže!

Čč. gg. duhovniki naj blagovolijo svojim vernikom družbo toplo priporočiti, s tem bodo mnogo koristili veri in narodu! Do 5. marca naj se oglasi, kdor se misli upisati pri poverjenikih, v Trstu so: č. g. Ivan Varl pri nov. sv. Antonu; č. g. Fr. Sila pri sv. Jakobu; č. g. I. Slavec pri sv. Justu; č. g. P. Pederzolli pri sv. Antonu star.

Anton Jerkič

fotograf v Gorici, v ulici Sv. Klare št. 5.

Edini slovenski fotograf priporoča se sl. občinstvu, osobito preč. duhovščini v mestu in na deželi, da bi ga podpirali v njegovem podjetju. Izdeluje vsa v fotografično stroko spadajoča dela strogo natančne in elegantne oblike. Za delo jamči. — Zaloga zanimivih stereoskopičnih obzorov od Gorice in okolice. — Cena posameznim 50 kr., 12tim pa samo 4 gld.

Čebelno-voščene sveče!

J. KOPAČ
Solkanska cesta št. 9 v Gorici.

Sveče iz pravega čebelnega voska izdelujem in prodajam po 2 gld. 45 kr. kilo.

Za pristnost sveč pod mojo postavno protokolovano znamko, zagotavljam popolno jamstvo. Kdor drugače dokaže, dobi vsako odvzeto naročilo brezplačno in po vrhu še 100 gld. nagrade.

Priporoča se čč. duhovščini in č. cerke. oskrbništvom!

Čebelno-voščene sveče!

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!